

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/62/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012245
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123012245.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 12.02.2024 sp. zn. 104Nt/8/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30.05.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 399 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a § 402 ods. 2 Trestného poriadku tak, že odmietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 3PP/134/2009.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený podaním zo dňa 28.03.2024, v zákonom stanovenej lehote, sťažnosť.

Vo svojej sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie je neodôvodnené a súd sa s jeho návrhom nijako nevysporiadal.

Ďalej poukazuje na to, že návrh bol formulovaný v zmysle čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR. Uvádza, že únieové právo zabezpečuje existenciu opravných prostriedkov proti všetkému a pokiaľ členské štáty nedisponujú týmito prostriedkami, tak porušujú právo únie. Poukazuje na rozsudok Súdneho dvora C-895/19. To znamená, že daný súd nenaplnil požiadavku prieskumu súdneho rozhodnutia a tým porušil právo navrhovateľa, nielen čl. 47 Charty, ale aj jeho právo na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1, 2 Dohovoru vrátane najlepšieho záujmu dieťaťa alebo Dohovor o právach dieťaťa. V zmysle nálezu III. ÚS 456/2021 sudca v takýchto prípadoch má povinnosť právo členského štátu neuplatniť, ale vykladať čo najpresnejšie s únieovým právom (body 38, 39, 40, 41, 43).

Poukazuje na to, že skutočnosti skôr neznáme boli jasne vysvetlené a odvodené z viacerých rozhodnutí ESLP, ktorý jasne deklaruje, v akých prípadoch by mal byť rozsudok a uznesenie otvorený.

Namietá, že ak súd konal v neprítomnosti odsúdeného dochádza k porušeniu smernice EP a Rady a tiež čl. 47 Charty, ktorý garantuje účinnosť opravných prostriedkov a tiež umožňuje prítomnosť na procese, ktorý inicioval odsúdený. Prítomnosť na pojednávaní odvodzuje aj zo smernice 2016/343/EÚ ale aj v zmysle štatútu Medzinárodného trestného súdu.

Uvádza, že čl. 47 Charty ponúka viac možností, proti ktorým vnútroštátne právo nepripúšťa žiadne opravné prostriedky.

Napadnuté uznesenie vykazuje zásadné vady a preto musí byť zrušené a vec vrátená na opätovne prejednanie, v prítomnosti odsúdeného a rozhodnutie. Tiež je potrebné vysvetliť, z akého dôvodu sa súd odmieta riadiť čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR.

Odsúdený podanú sťažnosť odôvodnil aj prostredníctvom svojej obhajkyne, a to podaním zo dňa 04.04.2024, ktorá v podaní uviedla nasledovné (skrátene).

Rozhodnutie prvostupňového súdu je predčasné a nesprávne. Prvostupňový súd mal odsúdeného vypočúť, iniciovať prejudiciálne konanie, oboznámiť sa s novými dôkazmi a až potom rozhodnúť o povolení, či nepovolení obnovy konania v danej veci.

Poukazuje na to, že v návrhu na obnovu konania uviedol dôvody, nové skutočnosti, poukázal na skutočnosť, že Ústavný súd priznáva judikatúre ESLP normatívne pôsobenie pričom zároveň navrhol, aby súd inicioval prejudiciálne konanie za účelom vyloženia obsahu a rozsahu práva na účinný prostriedok nápravy, teda posúdenia súladu vnútroštátnej zákonnej interpretácie práva na účinný prostriedok nápravy pred súdom v § 394 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku - či je možné vykladať právo garantované článkom 47 ods. 1 Charty reštriktívnym spôsobom vzhľadom k rozsahu rozhodnutí, voči ktorým sa právo na účinný prostriedok nápravy priznáva, alebo je potrebné uplatňovať extenzívny výklad (ktorý zastáva), ktorý zabezpečí právo využiť účinný prostriedok nápravy voči každému rozhodnutiu štátneho orgánu, ktoré zasahuje do základných práv subjektu. Trvá na tom, že v tejto veci, týkajúcej sa obnovy konania je rozhodnutie Súdneho dvoru nevyhnutné. Má za to, že prvostupňový súd bol povinný obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania. Trvá na tom, že sú splnené podmienky pre obnovu konania. Uvádza, že v čase keď bol odsúdený Krajským súdom Nitra rozsudkom zo dňa 31.10.2002 sp. zn. 1T/45/2001, právoplatným dňa 31.10.2002 pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005 v trvaní jedenásť (11) rokov a šesť (6) mesiacov nebol ženatý a nemal chorého syna. V čase keď rozhodoval Okresný súd Trnava v konaní 3PP/134/2009 o tom, že sa neosvedčil a zvyšok trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky 9 mesiacov a 7 dní vykoná boli už jeho pomery iné. Bol ženatý, živiteľ rodiny a vychoval chorého syna, ktorý bol na neho odkázaný výživou. Manželka sa nemohla zamestnať, musela sa starať o chorého syna. Tie skutočnosti boli súdu neznáme. Zdravotný stav syna je možné zistiť zo zdravotných záznamov, ktoré boli súdu neznáme. Neznáme bolo súdu aj to, že syn si vyžaduje celodennú starostlivosť a zvýšené výdavky. Syn trpí psychickými poruchami, má hyperkinetickú poruchu správania (ADHD), resp. podľa MKCH-1 O F90.1, pre ktorú nemohol navštevovať materskú školu, rovnako tak vyžaduje individuálnu návštevu základnej školy s asistentom.

Tým, že vyšli najavo skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie nastala situácia na povolenie obnovy konania. Pri rozhodovaní o tom, či sa v skúšobnej dobe osvedčil alebo nie, by súd rozhodol inak, ak by mal dôkazy o jeho pomeroch. Ak aj ako odsúdený v skúšobnej dobe nevyhovел uloženým podmienkam, lebo bol za iný trestný čin odsúdený, môže súd vzhľadom k okolnostiam prípadu a osobu odsúdeného rozhodnúť aj inak.

Navrhuje, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnuté uznesenie a nariadil Okresnému súdu Trnava, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Obhajkyňa odsúdeného doplnila odôvodnenie sťažnosti podaním zo dňa 05.04.2024, v ktorom uviedla nasledovné (skrátene).

Poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 759/2017 bod 25, 26, 27 a 33 a III. ÚS 456/2021 bod 38, 39, 40, 41 a 43 a má za to, že sú dôležité i pre jeho prípad.

Ďalej poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie v spojenej veci C-585/18, C-624/18 a C-625/18 E.: E.:F.:XXXX:XXX body 157-161 a Rozsudok SDEÚ C-573/17 E.: E.:F.:XXXX:XXX bod 53-58, pretože sú v jeho veci významné.

Namietá nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, absentuje v ňom odôvodnenie súdu, prečo neprerušil konanie a nepredložil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku. Má za to, že súd bol povinný prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku. Následne zopakoval znenie prejudiciálnej otázky ako v predchádzajúcom podaní.

Prvostupňový súd mal povinnosť rozhodnúť namietaným spôsobom aj preto, že existoval rozumný pomer proporcionality medzi verejným záujmom a obmedzením jeho ústavných práv.

Prvostupňový súd pochybil, keď hneď jeho návrh na obnovu konania odmietol. Má za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu nie je v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku

Pretože v súčasnosti došlo k ďalším novým skutočnostiam, pokiaľ ide o jeho syna G. B. nar. XX.XX.XXXX, navrhuje, aby boli do spisu vyžiadané zdravotné záznamy syna z Fakultnej nemocnice v Nitre, ktorý sa nachádza na detskom psychiatrickom oddelení a aby bola vypočutá jeho manželka G. B. nar. X.X.XXXX.

Navrhuje, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnuté uznesenie a nariadil Okresnému súdu Trnava, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Na podklade podanej sťažnosti sťažnostný súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i správnosť postupu konania predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia, a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd na verejnom zasadnutí o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania doručeného prvostupňovému súdu dňa 07.07.2023.

V odôvodnení napadnutého uznesenia po zrekapitulovaní návrhu odsúdeného skonštatoval, že návrh odsúdeného smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, proti ktorému návrh na obnovu konania nie je prípustný. Týmto rozhodnutím je uznesenie Okresného súdu Trnava z 25.07.2017, sp. zn. 3PP/134/2009, ktorým bolo rozhodnuté, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia neosvedčil, a preto vykoná zvyšok trestu. Sú prvého stupňa dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie súdu nie je rozhodnutím taxatívne vymenovaným v ustanovení § 394 odsek 1 až 3 Trestného poriadku, s poukazom na čo návrh odsúdeného odmietol. Z dôvodu nenaplnenia formálnej podmienky ďalej neskúmal dôvody uvádzané v návrhu odsúdeného týkajúce sa primeranosti trestu, prípadne jeho individualizácie, ako aj osobných a rodinných pomerov odsúdeného. Ďalej uvádza, že nevzhladol žiadny dôvod, na základe ktorého by v danej veci prichádzalo do úvahy podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom z dôvodu rozporu všeobecne záväzného právneho predpisu s Ústavou Slovenskej republiky alebo s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda rovnako nevzhladol dôvod pre procesný postup podľa § 283 odsek 5 Trestného poriadku per analogiam.

Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo v súlade so zákonom. Prvostupňový súd správne na rozhodnutie o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania nariadil a vykonal neverejné zasadnutie, na ktorom o tomto návrhu odsúdeného aj rozhodol.

Sťažnostný súd ďalej zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na svoje rozhodnutie a skutočnosti, ktoré zistil z vykonaného dokazovania správne vyhodnotil. Prvostupňový súd správne postupoval pokiaľ obnovu konania v uvedenej trestnej veci zamietol v zmysle § 399 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Pokiaľ teda súd prvého stupňa v napadnutom uznesení uviedol, že návrh smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustný, sú jeho závery správne. Pre zvýraznenie správnosti úvah prvostupňového súdu, sťažnostný súd konštatuje, že obnova konania je prípustná iba vo vzťahu k rozhodnutiam uvedeným v § 394 ods. 1 až 3 Trestného poriadku, tzn. podmienkou obnovy konania je existencia právoplatného rozsudku alebo trestného rozkazu, prípadne právoplatného uznesenia súdu (alebo prokurátora) o zastavení trestného stíhania, podmiennečnom zastavení trestného stíhania alebo podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného. Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 25.07.2017, sp. zn. 3PP/134/2009, právoplatným dňa 14.11.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 14.11.2017, sp. zn. 3Tos/137/2017 sa totiž nerozhodovalo ani o vine odsúdeného, odsúdenému sa ani neukladal trest a ani sa nerozhodovalo ani o zastavení trestného stíhania, podmiennečnom zastavení trestného stíhania a ani o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného. Hoci predmetným uznesením bol odsúdenému nariadený výkon zvyšku trestu odňatia slobody, z ktorého bol odsúdený podmiennečne prepustený, tento mu predmetným uznesením nebol uložený, pretože trest odňatia slobody bol odsúdenému uložený rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.10.2002, sp. zn. 1T/45/2001, právoplatným dňa 31.10.2002 za spáchanie trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, a to vo výmere 11 (jedenásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov so zaradením na jeho výkon do III. NVS (nápravno-výchovnej skupiny).

Sťažnostný súd pripomína, že obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok znamená prielom do nezmeniteľnosti a záväznosti právoplatných rozhodnutí vydaných v trestnom konaní. Preto zákonodarca celkom zámerne v ustanoveniach § 394 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 5 Trestného poriadku vymedzil druhy rozhodnutí, proti ktorým možno návrh na povolenie obnovy konania podať, a teda proti žiadnym iným, ako aj vymedzil typ konania, t.j. trestné stíhanie, nie však vykonávacie konanie. Ani prípadné použitie analógie v prospech odsúdeného nie je v tomto prípade namieste, pretože znenie dotknutých ustanovení je jednoznačné a štandardnými metódami výkladu možno bez väčších problémov dospieť k tomu záveru, že právna norma implicitne vylučuje povolenie obnovy konania v iných prípadoch - vo vzťahu k iným druhom rozhodnutí. Nejde tu totiž o demonštratívny (otvorený) výpočet takýchto rozhodnutí, ale o výpočet uzavretý (taxatívny), ktorého rozsah je pre súd záväzný.

Z vyššie uvedeného je celkom zrejmé, že obnova konanie voči uzneseniu o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v zmysle ustanovení Trestného

poriadku možná. Uvedené skonštatoval aj prvostupňový súd v napadnutom uznesení, s čím sa sťažnostný súd v plnej miere stotožňuje.

Pokiaľ ide o výhradu odsúdeného, že prvostupňový súd mal o návrhu na povolenie obnovy konania rozhodnúť na verejnom zasadnutí, za prítomnosti odsúdeného, sťažnostný súd poukazuje na prvú vetu ustanovenia § 402 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorej odmietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 399 ods. 1 môže aj na neverejnom zasadnutí. Keďže prvostupňový súd návrh na povolenie obnovy konania odmietol z dôvodu podľa § 399 ods. 1 Trestného poriadku, mohol tak urobiť na neverejnom zasadnutí, a preto táto námietka odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o sťažnosť odsúdeného, ani sťažnostný súd nevzhládol žiadny dôvod, na základe ktorého by v danej veci prichádzalo do úvahy iniciovanie prejudiciálneho konania v zmysle návrhu odsúdeného a jeho obhajkyne. Odsúdený nebol v základnom konaní ukrátený na svojich právach tým, že nemal možnosť podať opravný prostriedok voči rozhodnutiu (uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 25.07.2017, sp. zn. 3PP/134/2009), ktoré je v súčasnosti predmetom obnovy konania. Voči tomuto uzneseniu Trestný poriadok pripúšťa podanie riadneho opravného prostriedku, a to sťažnosti, čo odsúdený aj využil a opravný prostriedok voči tomuto rozhodnutiu podal. O jeho sťažnosti rozhodol nadriadený súd, ktorý po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu dospel k záveru, že toto je v súlade so zákonom a sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol (uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 14.11.2017, sp. zn. 3Tos/137/2017). Právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom podľa článku 47 Charty základných práv Európskej únie negarantuje zároveň aj právo na úspech podľa predstáv odsúdeného, v podstate čoho sa odsúdený v prejednávanej veci domáha.

Je zároveň potrebné uviesť, že právo na spravodlivý proces teda negarantuje osobe právo na to, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej predstavami a požiadavkami, ale najmä právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, vrátane odpovedí na argumenty predstreté odsúdeným. Pretože právna a ostatná argumentácia odsúdeného je rovnaká alebo podobná ako tá, ktorú použil vo svojich predchádzajúcich návrhoch a podaniach vo vzťahu k prieskumu správnosti uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 25.07.2017, sp. zn. 3PP/134/2009, a ku ktorej zaujal stanovisko v predchádzajúcich konaniach ako Okresný súd Trnava (sp. zn. 28Nt/43/2021, 2Nt/24/2022), tak aj Krajský súd v Trnave (sp. zn. 6Tos/58/2022, 3Tos/59/2023), ale aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (sp. zn. 4Tdo/63/2022 a sp. zn. 4Tdo/19/2023), sťažnostný súd v záujme hospodárnosti „opakovaním už povedaného“ si dovoľuje ďalej v plnom rozsahu odkázať na tieto predchádzajúce rozhodnutia súdov. Sťažnostný súd nevidí žiadny právne relevantný dôvod na odchýlenie sa od skôr prezentovaných právnych názorov, pri prieskumnej povinnosti nezistil ani žiadne porušenie ustanovení Trestného poriadku v postupe prvostupňového súdu pri prerokovávaní návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, pričom napadnuté uznesenie je aj riadne odôvodnené, a preto odsúdeným vytýkané „nedostatky“ považuje iba za formu jeho obrany.

Na základe vyššie uvedeného rozhodol sťažnostný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.